

Resum executiu

L'estat de la pobresa a les Illes Balears 2025

Octubre 2025

SUMARI

- **INTRODUCCIÓ**
- **L'ESTAT DE LA POBRESA A LES ILLES BALEARS**
 - **AROPE, pobresa i pobresa severa**
 - **Carència Material i Social Severa**
 - **Baixa Intensitat de Treball a la Llar**
 - **Pobresa en relació a les Pensions**
 - **Renda i desigualtat**
 - **Sobre el llindars de la pobresa**
 - **Habitatge i pobresa**
 - **El paper de l'administració**
- **SOBRE LA XARXA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL. EAPN-ILLES BALEARS**

INTRODUCCIÓ

Aprofitant el Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa, EAPN-Illes Balears presenta el seu Informe anual sobre l'Estat de la Pobresa, un **instrument rigorós i d'alt nivell tècnic** però alhora comprensible per a persones no especialitzades, i que intenta copsar de la manera més completa possible la incidència i intensitat de la pobresa i l'exclusió social a les Illes Balears.

Aquest informe s'elabora fonamentalment amb l'explotació de les dades de l'**Enquesta de Condicions de Vida (ECV)** que anualment elabora l'Institut Nacional d'Estadística i que l'enquesta amb **més mostra i més fiable** a nivell estatal (malgrat el necessari increment d'entrevistes que hauria de tenir per poder oferir dades més desagregades a nivell autonòmic). A més, degut a la seva trajectòria i a la seva metodologia homogènia a nivell europeu, permet seguir **l'evolució dels indicadors**, les **comparatives entre regions** i, el més important, **l'avaluació de les polítiques públiques** en el compliment dels objectius de l'Agenda 2030.

Al llarg de l'informe es mostren **dades de l'indicador AROPE**, taxa de risc de pobresa, baixa intensitat d'ocupació a la llar, privació material i social severa, pobresa severa i pobresa calculada amb diversos llinars (nacionals; regionals; ancorats a 2015, designat any de referència per al control dels objectius continguts a la nova agenda 2030), comparant-los amb la respectiva taxa nacional. A més, s'hi inclouen algunes dades que permeten millorar la comprensió general sobre **l'estat de la pobresa a les Illes Balears**, com ara nombre de pensions sota el llinar de pobresa, alguns ítems sobre el greu problema de l'habitatge i indicadors sobre la renda i la desigualtat.

A la part dels punts febles, cal destacar que aquest informe és una fotografia que se'ns revela amb un cert retard, degut als temps de **recollida de la informació, la tabulació de les dades i l'anàlisi dels resultats** (l'ECV sempre va un any i escaig per darrere d'una realitat que canvia cada cop més ràpid). A més, cal recordar que aquesta enquesta s'aplica a llars (en concret, residències principals de les famílies), pel que no inclou al nombre creixent de persones sense llar, que viuen en institucions o en caravanes, sense empadronar o en habitacions, per posar només alguns exemples. Per això, s'han de considerar els resultats d'aquest informe com un mínim que no arriba a copsar tota la realitat de la pobresa i l'exclusió a les nostres illes.

Com ja hem apuntat, i tot i l'increment registrat en els darrers anys, l'escassa **mostra de l'ECV** per a la nostra comunitat provoca, d'una banda, excessius alts i baixos que ens obliguen a interpretar les dades amb certa precaució i, d'una altra, que sigui estadísticament feble i tècnicament agosarat fer anàlisis desagregades per illes. Des d'EAPN-Illes Balears tornam a reiterar la necessitat de **comptar amb fonts autonòmiques potents**, bé ampliant la mostra de l'ECV (com estan fent altres comunitats), bé dotant a l'IBESTAT dels recursos necessaris per poder desenvolupar investigacions pròpies sobre la pobresa, l'exclusió i les desigualtats socials.

Per últim, i abans d'entrar en el detall, podem avançar que les dades de pobresa registren una rellevant **millora respecte l'any passat**, compassada amb una recuperació econòmica i laboral de la nostra comunitat que, com veurem, no arriba a una part important de la població il·lenca. Això palesa, d'una banda, la persistència de la injusta distribució de la riquesa i, d'una altra, que les persones més vulnerables són les que primer (i més fort) reben els impactes de les crisis i els que més es torben en recuperar-se'n.

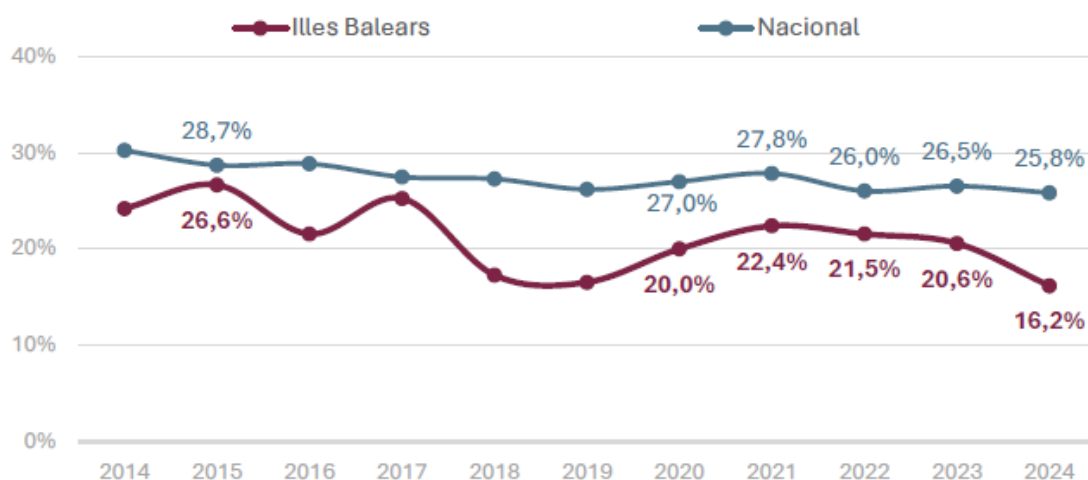
L'ESTAT DE LA POBRESA A LES ILLES BALEARS

Dades AROPE, pobresa i pobresa severa

Fa anys que venim alertant que viure a les Illes Balears no és sinònim de tenir qualitat de vida; o almenys no per a tothom. Tot i que **el creixement del negoci turístic i per tant del PIB hagi significat una millora innegable en les dades de pobresa, continua deixant una part important dels residents al marge**. En concret, l'indicador AROPE de 2024 (que inclou la taxa de pobresa, la carència material i social severa i la baixa intensitat de treball a la llar) **se situa en un 16,2%**. Dit d'una altra manera: tot i la tendència a la baixa registrada i la bona posició relativa amb el conjunt de l'estat, **200.000 persones viuen en risc de pobresa i/o exclusió social** a la nostra comunitat.

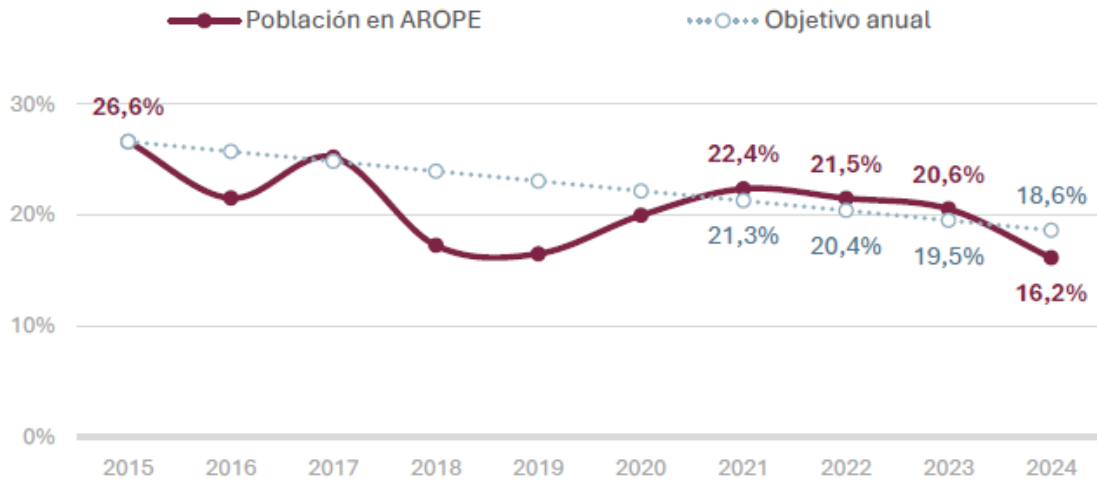
Si fem una mirada històrica, ens trobam que malgrat que l'ARPE se situï en els seus nivells percentuals més baixos es confirma que el sistema socioeconòmic, fins i tot en èpoques de creixement sostingut i de quasi plena ocupació, **condemna a situacions de pobresa i exclusió a un mínim de 200.000 persones** de la nostra comunitat.

ARPE 2014-2024

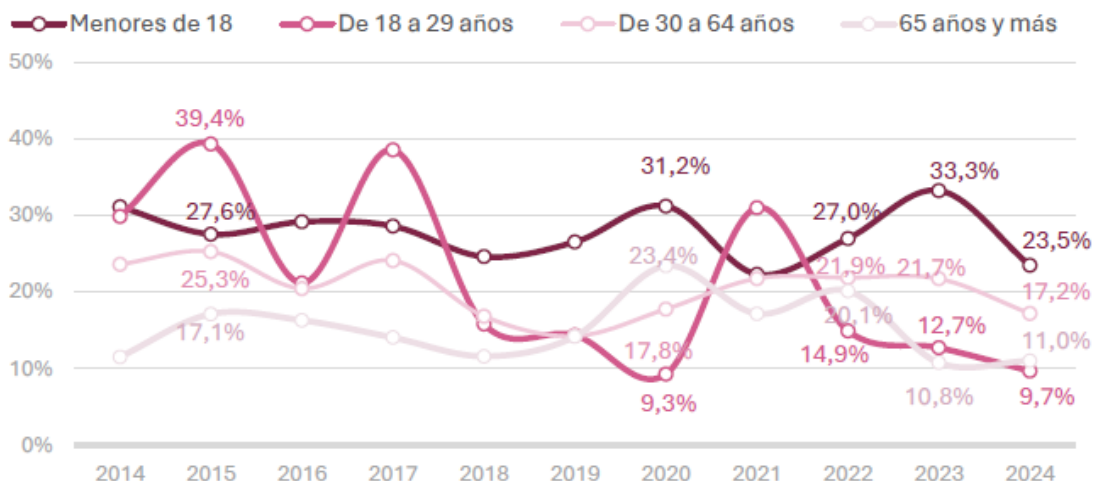
En comparació de l'any 2015, que és el designat per a l'avaluació de l'Agenda 2030, la població en risc de pobresa i exclusió social a les Illes Balears s'ha reduït en 10 punts, el que situa Balears, almenys actualment, en la línia del compliment dels objectius de reducció de la pobresa marcats en l'Agenda 2030.

Compliment objectiu Agenda 2030

Tot i les limitacions inherents a l'escassa mostra que té l'Enquesta de Condicions de Vida a la nostra comunitat a l'hora de desglossar els resultats, hem de destacar que **un de cada quatre menors de 18 anys està en risc de pobresa i/o exclusió**. És a dir, que tot i la millora reflectida en les dades, **la pobresa infantil és una preocupant realitat a les nostres illes, i que no només afecta el present dels menors, sinó que també té repercussions significatives en el seu futur**. Així doncs, és fonamental abordar-ne com més aviat millor les causes i proporcionar un suport integral a les nines i nins afectats per rompre amb la transmissió intergeneracional de la pobresa i garantir-los un futur més pròsper i equitatiu.

AROE 2014-2024 per grup d'edat

A la taula següent, amb la imprescindible prudència a què ens obliga la limitada mostra de l'ECV a les Illes Balears, es mostren els valors de l'indicador AROPE en funció de diferents variables. Volem destacar, per la importància de la qüestió de l'habitatge a la nostra comunitat, la gran diferència percentual existent entre les persones que viuen de lloguer i les que són propietàries de l'habitatge en què viuen.

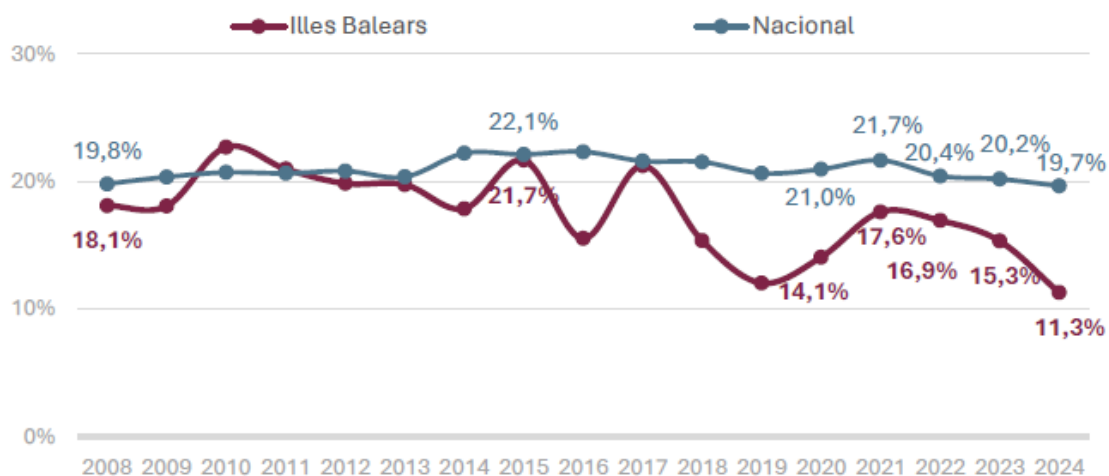
AROPE 2014-2024 per diferents variables

AROPE (%)											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
TOTAL	26,6	21,5	25,2	17,3	16,5	20,0	22,4	21,5	20,6	16,2	
Según presencia de menores econ. dep.											
Con menores	25,8	24,6	27,8	19,1	20,9	24,5	24,4	21,3	24,4	18,4	
Sin menores	27,3	18,4	22,5	15,3	12,3	15,6	20,2	21,9	16,2	14,4	
Según tipo de hábitat											
Urbano	27,7	21,7	28,6	20,4	17,9	21,1	22,7	19,6	18,6	15,1	
Rural	24,8	21,1	19,2	11,8	14,5	18,2	19,9	32,0	33,7	23,4	
Según tenencia de la vivienda											
Propiedad	16,8	12,8	13,1	11,1	6,4	9,8	13,0	15,1	14,8	11,4	
Alquiler (precio de mercado)	46,1	37,8	51,2	27,2	31,2	41,2	45,5	34,3	29,1	26,6	
Según situación laboral (pob. ≥16 años)											
Con empleo	21,1	14,8	20,7	9,4	8,4	10,6	17,0	13,8	14,2	12,1	
En desempleo	58,3	45,7	28,8	37,5	31,1	24,5	52,8	62,6	31,6	26,8	
Jubilados/as	13,7	13,5	11,9	9,2	10,9	16,8	11,2	19,9	9,3	9,5	
Otra inactividad	35,2	30,9	44,9	32,0	30,2	38,7	32,8	27,8	30,4	21,7	
Discapacidad (pob. ≥16 años)											
Sin discapacidad	24,9	17,9	23,7	13,8	13,5	15,8	19,9	19,8	16,6	13,4	
Con discapacidad	31,9	27,2	28,3	26,0	18,8	32,1	28,7	22,6	22,7	21,6	

Valor *más alto* / *más bajo* del año

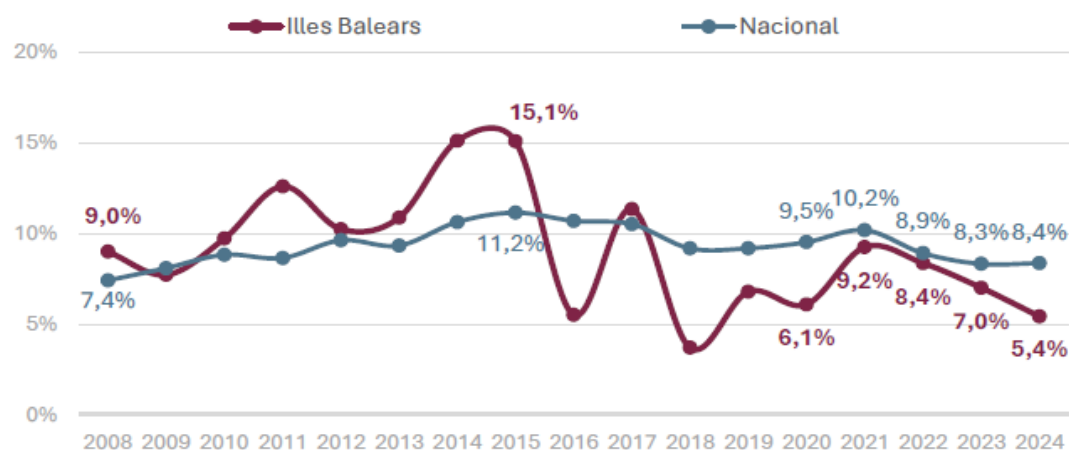
En la vessant dels ingressos de l'AROPE, la taxa de pobresa a les Illes Balears se situa en el **11,3%**, el que representa un descens de 4 punts respecte l'any anterior; no obstant, i si parlem en termes absoluts, això significa que el nombre de persones sota el llindar de la pobresa (vivint en llars amb ingressos inferiors al 60% de la renda mediana) és de 140.000. Aquí cal fer dos apunts: el primer, que continua la tendència a la baixa dels darrers anys; el segon, que amb aquesta millora la taxa balear s'allunya d'una mitjana estatal que disminueix molt lentament.

Taxa de pobresa 2008-2024

Com sempre, hem de fixar també la mirada en aquells que pitjor estan a nivell econòmic: un 5,4 % de la població es troba en situació de pobresa severa; o dit d'una altra manera: més de **66.000 persones d'arreu de les Illes viuen en llars amb ingressos inferiors als 40% de la mediana de renda nacional**. Per fer-ho més entenedor, cada persona en situació de pobresa severa ha de subsistir amb menys de **340€ mensuals en el cas d'una família** de dos adults i dos menors o de **644€ si viu sola**.

Taxa de pobresa severa 2008-2024

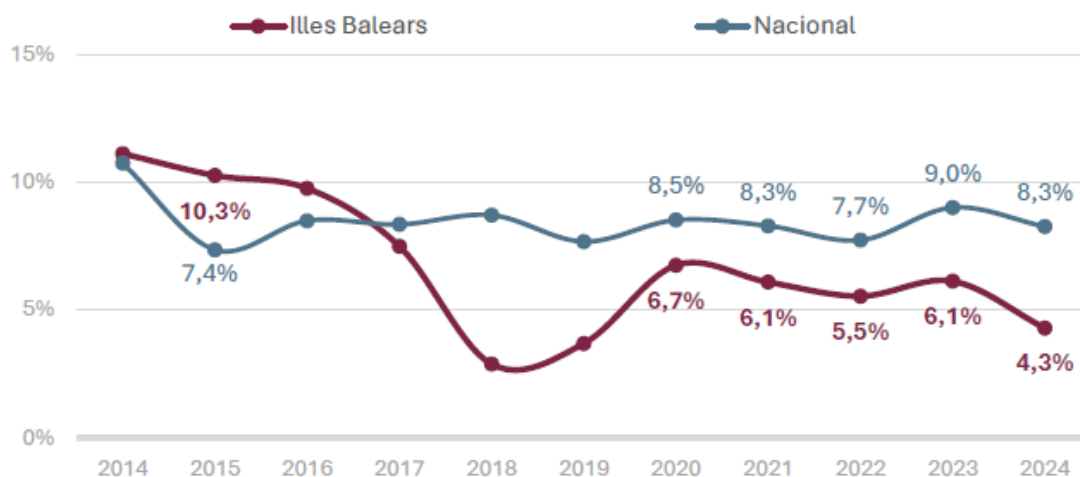

Carència Material i Social Severa

Cal destacar que, quan es parla de grups vulnerables, hi ha gent que, bé per desconeixement, bé de manera intencionada, ho vincula exclusivament amb persones de molts baixos ingressos. No obstant, **la vulnerabilitat social és un terme complex i multidimensional**, i tot i que sovint estan relacionades, afecta no només a les persones amb rendes inferiors sinó també a d'altres que pateixen privació de serveis bàsics, dificultats d'accés a drets i/o manca d'igualtat d'oportunitats.

En la vessant del consum, la Carència Material i Social Severa (CMSS) és un indicador de dificultat per adquirir alguns productes bàsics o gaudir de determinades activitats considerades indispensables per a la participació normalitzada en la nostra societat i que suposa un factor d'exclusió per a les persones afectades. L'any 2024, el **4,3% de la població de Balears viu en condicions de Carència Material i Social Severa**; és a dir, no pot fer front a l'almenys a set dels tretze conceptes o ítems de consum, benestar o socialització definits a nivell europeu. En termes absoluts, **unes 53.000 persones** viuen en condicions de CMSS a les illes.

Privació material i social severa 2014-2024

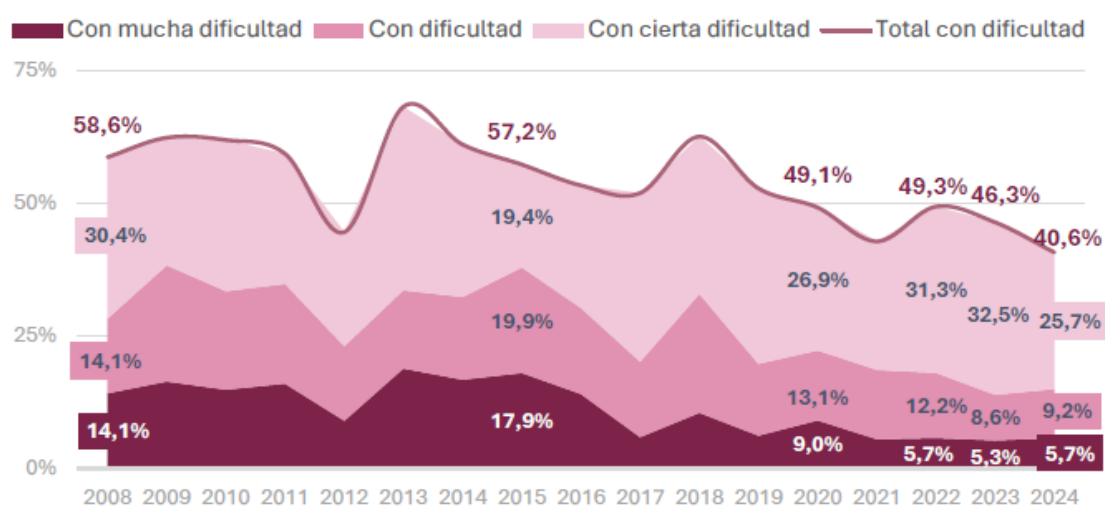

Amb la nova metodologia, la Carència Material i Social Severa inclou des de fa uns anys nous ítems que pretenen copsar millor la dificultat per poder portar una vida normalitzada. Aquí volem destacar que més d'un 30% de persones no poder **fer front a despeses imprevistes**, que una de cada quatre **no pot substituir mobles espenyats o vells**, que un 15% té **retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge** o no pot **mantenir ca seva a una temperatura adequada durant els mesos d'hivern** (en el cas de Balears, hauríem de poder analitzar també el manteniment de la temperatura adequada durant la cada cop més llarga i intensa temporada de calor).

ÍTEMS DE PRIVACIÓ MATERIAL SEVERA	
No té capacitat per afrontar despeses imprevistes	30,9%
No es pot permetre anar de vacances almenys una setmana a l'any	25,9%
No pot substituir mobles espenyats o vells	23,4%
No es pot permetre mantenir l'habitatge amb una temperatura adequada	15,3%
Té retards en el pagament de despeses de l'habitatge	15,3%
No pot gastar una petita quantitat de diners en ell mateix cada setmana	10,4%
No pot participar regularment en activitats d'oci (esports, cinema...)	10,0%
No es pot reunir amb amics o familiars per menjar o prendre quelcom (1 cop/mes)	5,7%
No es pot permetre menjar carn o peix almenys cada dos dies	4,4%

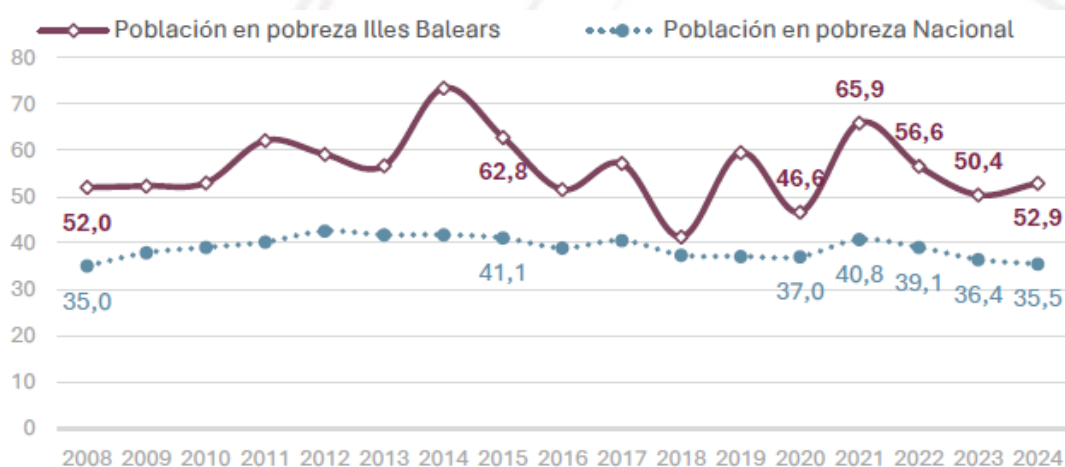
D'altra banda, cal assenyalar que l'Informe de l'Estat de la Pobresa recull que més d'un **40% dels illencs es troba en dificultats per arribar a final de mes**, un percentatge que, tot i el descens registrat, continua palesant els problemes que representa per a centenars de milers de persones l'increment del cost de vida. A més, cal destacar l'increment entre aquelles llars que declaren tenir dificultat o molta dificultat per arribar a final de mes.

Dificultats per arribar a final de mes 2008-2024

En relació a aquestes xifres, repetirem el que ja afirmàvem l'any passat: “**és alarmant situació del preu de l’habitatge (tant compra com, sobretot, lloguer) a les Illes Balears, fet que dificulta la vida quotidiana de moltes famílies, que han de destinar bona part dels seus ingressos al pagament del lloguer (o, en menor mesura) la quota hipotecària, i nega el dret bàsic de l’habitatge a moltes altres** (per processos de desnonament, per impossibilitat d’emancipació o per altres circumstàncies)”. Com a mostra, aquesta dada: **la població en situació de pobresa destina més del 50% de la seva renda disponible a despeses relacionades amb l’habitatge** (una de les poques dades que empitjora en relació a l’anterior informe).

Percentatge d’ingressos destinats a l’habitatge entre la població pobre 2008-2024

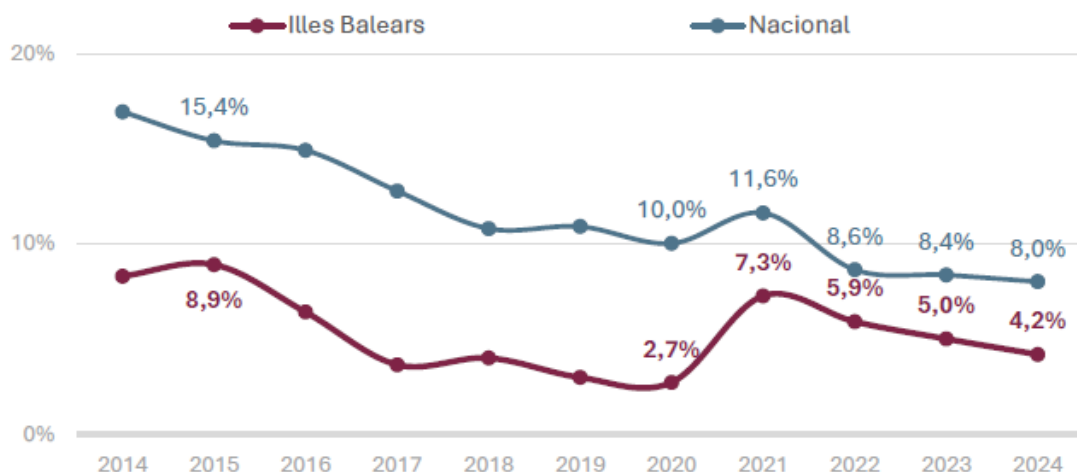

Per tot això, des de les administracions públiques **s’ha de dissenyar i aplicar una política d’habitatge clara i valenta** que impulsi l’habitatge públic, fomenti el lloguer social, impedeixi els desnonaments i la gentrificació i desplegui qualsevol altra mesura que garanteixi quelcom tan bàsic per al desenvolupament d’un projecte de vida com és un habitatge digne, adequat i accessible. Apuntarem aquí que basar tot això en la simplicitat de la llei de l’oferta i la demanda, a més de ser conceptualment erroni en el cas de l’habitatge, ha quedat desacreditat amb experiències recents, com ara el bum immobiliari de finals del segle XX i principis del XXI i, a més, continua deixant exclosa a una part important de la població il·lenca.

Baixa Intensitat de Treball a la Llar

La Baixa Intensitat de Treball per Llar es dona quan la relació entre el nombre de mesos treballats per tots els membres de la llar en edat de treballar i el nombre total de mesos que, en teoria, podrien treballar tots els membres és inferior al 20%. Seguint aquesta definició, més de **50.000 persones residents a les Illes Balears viu en llars amb baixa intensitat de treball**, una xifra, malgrat el descens continuat, encara més elevada que la registrada abans de la pandèmia.

Baixa Intensitat de Treball a la Llar 2014-2024

Pobresa en relació a les Pensions

Respecte a les pensions, l'Informe posa de manifest que el **38,5% de les pensions que es perceben a les Illes són d'una quantia inferior al llindar de la pobresa** (827€, en 14 pagues) i d'aquestes, gairebé la meitat no supera el 40% de la renda mediana (**pobresa severa**), és a dir, menys de **552€**.

Pensions i pobresa 2024

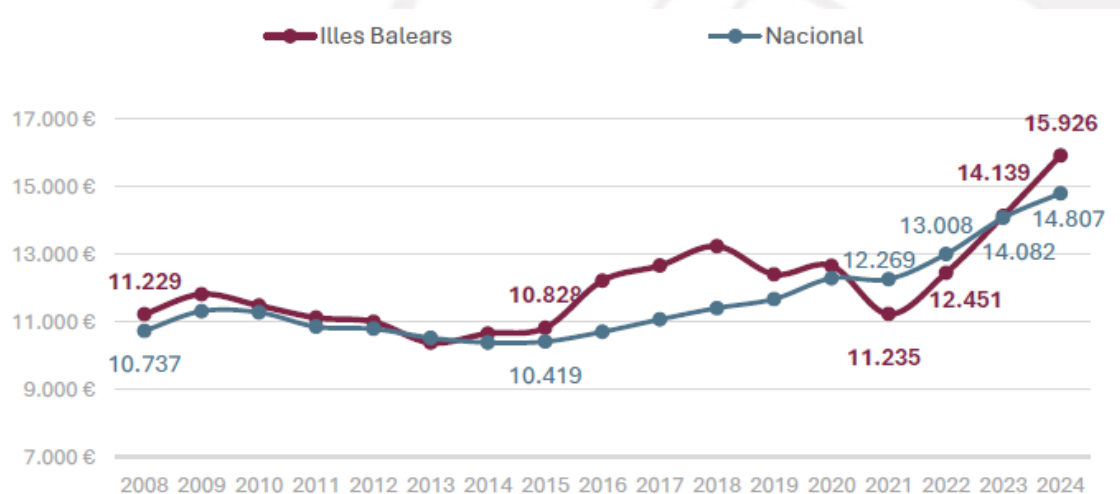
Nº de pensiones por Pobreza, Clase y Tramos de cuantía (a 31 diciembre de 2024)	Umbral de pobreza (Mensual, 14 pagas)						827 €
	Umbral de pobreza severa (Mensual, 14 pagas)						552 €
I. BALEARS	Incapacidad permanente	Jubilación	Viudedad	Orfandad	Favor familiar	Todas las pensiones	
Hasta 150 €	65	2.639	921	291	3	3.919	
De 150,01 a 400 €	226	4.767	5.104	3.664	11	13.772	
De 400,01 a 500 €	319	4.021	4.943	412	1	9.696	
De 500,01 a 552 €	355	4.416	2.640	156	2	7.569	
De 552,01 a 700 €	3.631	7.962	6.319	423	48	18.383	
De 700,01 a 800 €	2.238	13.830	3.414	325	10	19.817	
De 800,01 a 827 €	684	6.161	968	67	3	7.883	
De 827,01 a 1.000 €	3.111	20.741	6.566	528	11	30.957	
De 1.000,01 a 2.000 €	6.228	53.407	9.718	196	19	69.568	
Más de 2.000 €	1.419	26.595	654	36	-	28.704	
Todos los tramos	18.276	144.539	41.247	6.098	108	210.268	
TOTAL EN POBREZA	7.518	43.796	24.309	5.338	78	81.039	
%	41,1%	30,3%	58,9%	87,5%	72,5%	38,5%	
TOTAL EN POBREZA SEVERA	965	15.843	13.608	4.523	17	34.956	
%	5,3%	11,0%	33,0%	74,2%	15,8%	16,6%	

Fuente: Elaboración propia con datos del Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones.

Renda i desigualtat

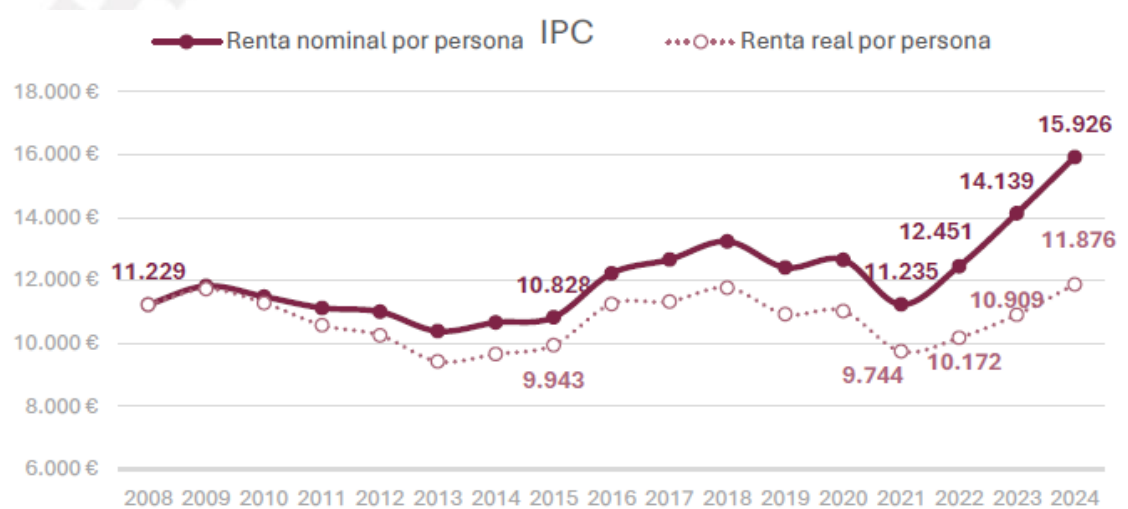
Després del fort descens registrat per mor de la crisi de la COVID-19, la renda mitjana a les Illes Balears encadena tres anys de pujades i se situa en els **15.926€ per persona**, superant amb escreix la del conjunt estat.

Renda mitjana per persona 2008-2024

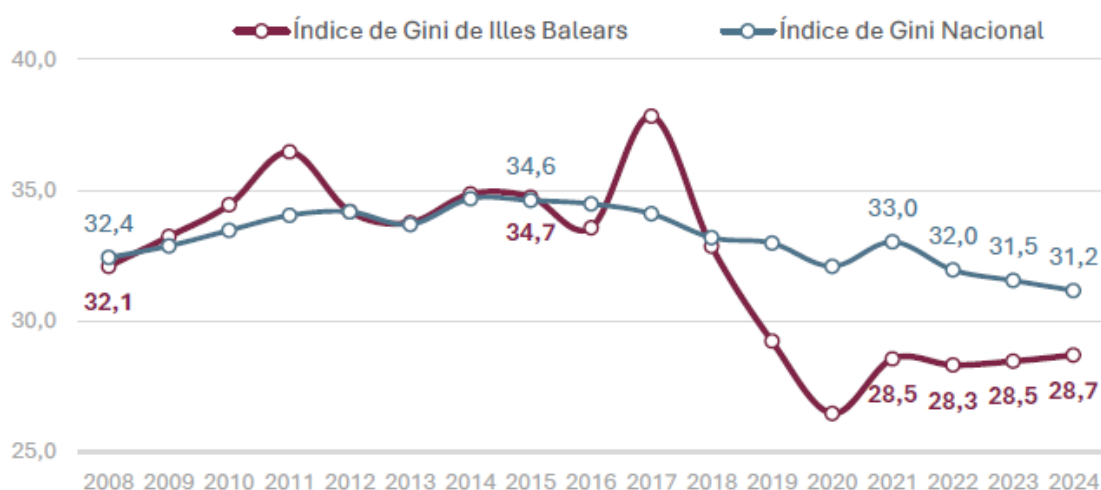
No obstant, aquests xifres purament nominals no reflecteixen fidelment el poder adquisitiu de la població en aquest període. A la taula inferior podem comprovar com la renda nominal s'ha incrementat a Balears en més de 4.500€, però si ens fixam en la línia de punts podem comprovar com, tenint en compte l'increment del cost de vida des de 2008, **els illencs només han guanyat uns 650€ anuals de poder adquisitiu.**

Renda mitjana per persona deflactada per l'IPC 2008-2024

Balears és la cinquena regió amb menys desigualtat segons el seu índex Gini (28,5). La dada és 3 punts inferior a l'índex nacional i ha registrat un lleuger increment en els darrers dos anys. Pel que fa al 2015, la taxa s'ha reduït 6 punts, quasi el doble de la reducció espanyola, i es manté per sota de l'índex de Gini registrat l'any 2008 (32,1).

Índex de Gini 2008-2024

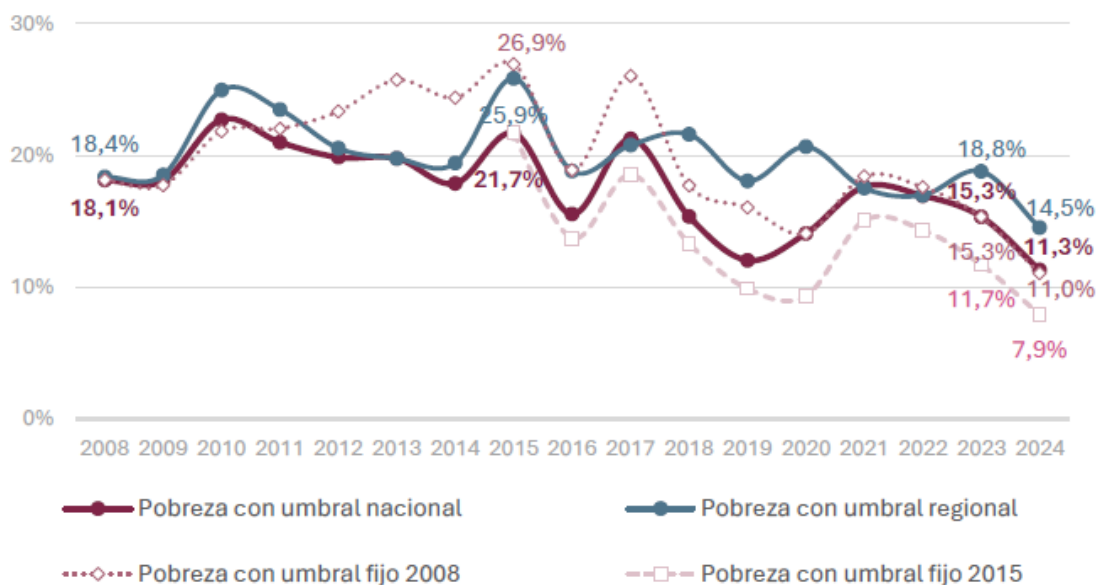

Per altra banda, l'indicador S80/S20, que mesura la relació de renda entre el 20% amb més ingressos i el 20% amb ingressos més baixos de la població i indicador S90/S10, que ho fa entre el 10% més ric i el 10% més pobre, segueixen una trajectòria molt semblant a l'índex Gini i, com aquest, donen per a la nostra regió una desigualtat sempre inferior a la nacional. En primer lloc, per al 2024, el 20% de la població amb millors ingressos de les Balears rep una renda 4,6 vegades superior a la del 20% més pobre. Si es considera el S90/S10, el 10% més ric rep 8,2 vegades el que ingressa el 10% més pobre.

Sobre els llindars de la pobresa

Si bé és cert que per facilitar les comparatives l'informe sobre l'estat de la pobresa utilitza el llindar de la pobresa estatal, és obvi que una mateixa quantitat d'ingressos pot ser molt diferent depenent de la regió. Així doncs, per tenir una anàlisi completa de la situació, habitualment fem referència al llindar de la pobresa regional de Balears, històricament més elevat donada la diferència de renda. Així, **la taxa de pobresa de les illes pel 2024 se situa en el 14,5%**; això suposa que gairebé 40.000 persones passarien a ser considerades pobres amb l'aplicació d'aquest llindar, sense cap canvi en les seves circumstàncies personals.

Pobresa amb diferents llindars 2008-2024

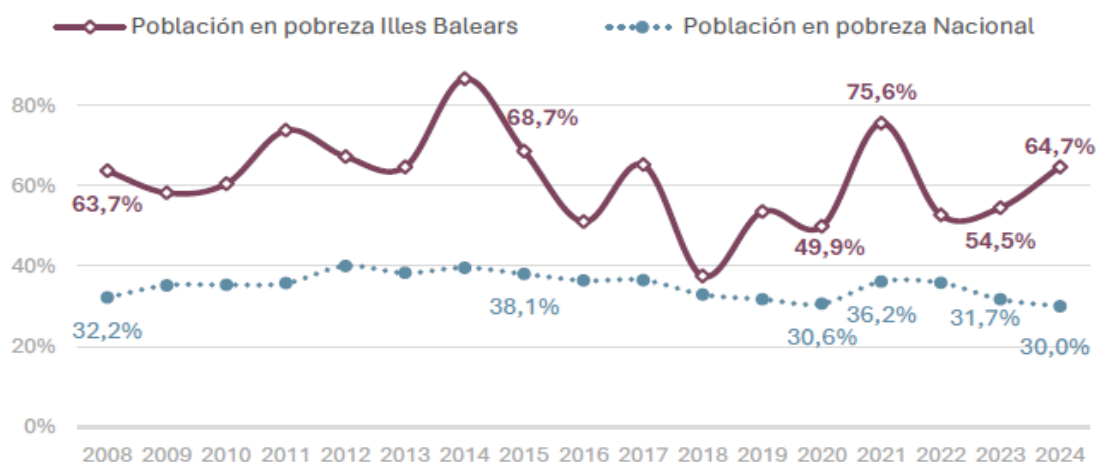

Habitatge i pobresa

L'accés a l'habitatge és un dels principals problemes de les Illes Balears i s'ha convertit en un factor fonamental per explicar processos d'exclusió i empobriment. El preu mitjà de compra de l'habitatge ha pujat de manera alarmant, el que dificulta que una gran part de la població pugui accedir a un habitatge. Aquest fenomen s'ha accentuat per la compra de propietats d'inversors estrangers, que veuen l'habitatge com una mercaderia i una oportunitat atractiva per invertir el seu capital, i també per la retirada del mercat ordinari de milers d'habitatges per destinar-los a lloguer turístic. I això sense comptar amb la històrica manca d'habitatge públic a preus assequibles ni amb les oportunitats perdudes per poder influir en els preus, bé de manera indirecta (més oferta pública), bé directament (topall de preus).

Cal destacar que **les persones que resideixen en un habitatge en propietat ha disminuït en relació a 2008, mentre que les que hi resideixen en regim de lloguer s'han incrementat més de 6 punts en els darrers 15 anys.** I si a això hi sumam que el lloguer mensual ha superat amb escreix les quotes hipotecàries (molt rellevant el bot que s'ha registrat enguany en relació a la despesa mitjana en lloguer), i que la una part important de les famílies vulnerables viuen de lloguer, trobam que dues de cada tres persones pobres tenen una despesa elevada en habitatge. Això suposa un factor afegit de vulnerabilitat, doncs es tracta d'una despesa de la que no es pot prescindir i que condiona la resta de l'economia familiar.

Població pobre amb despesa elevada en habitatge 2008-2024

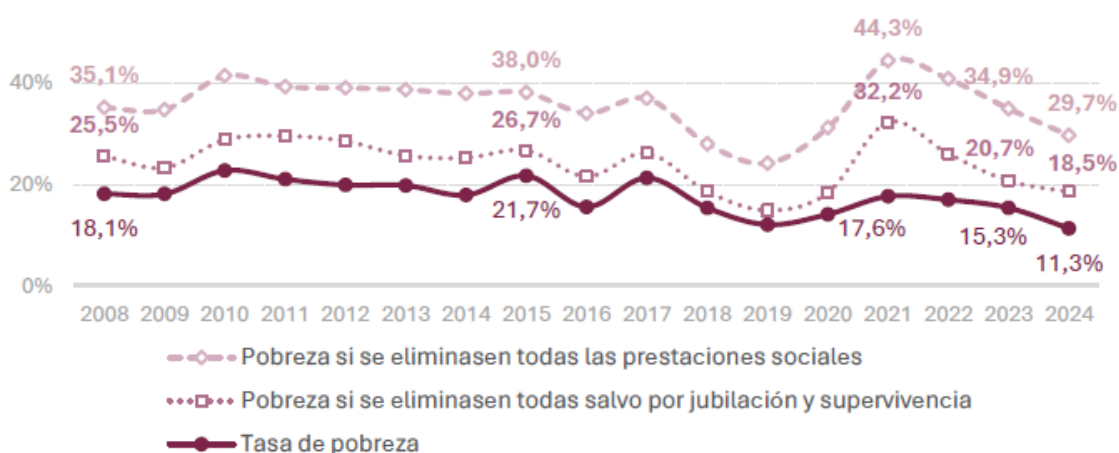

El paper de l'administració

Sempre hem defensat que **el paper de l'administració és fonamental per garantir el desplegament de l'estat del benestar** i, per tant, la qualitat de vida de les persones, ja sigui mitjançant la provisió de serveis públics o, com analitzarem tot seguit, via transferències monetàries. L'efecte d'aquestes transferències (pensions, rendes mínimes, prestacions, ajuts...) es pot comprovar observant la diferència entre la taxa de risc de pobresa comptant amb l'acció de l'estat (que ja hem vist a les pàgines anteriors) i la calculada en l'hipotètic escenari d'absència de transferències.

A la taula inferior podem comprovar com, sense cap tipus de transferència, la taxa de pobresa a les Illes Balears fregaria el 30%, mentre que si a la nostra comunitat només existís el sistema de pensions (i cap altra prestació o ajut), el percentatge seria del 18,5%. En aquest darrer cas i en termes absoluts, ara mateix estariem parlant de **88.000 persones pobres més a les Illes Balears**.

Transferències i taxa de pobresa 2008-2024

Accés a l'informe complet (comparativa CCAA):

https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/noticias/1760593879_xv_informe_pobreza-y-territorio-ccaa-ue_eapn2025.pdf

Accés a l'informe complet (estatal):

<https://www.eapn.es/ARCHIVO/documentos/documentos/XV%20Informe%20EL%20ESTADO%20DE%20LA%20POBREZA-%202025.pdf>

Més informació:

Andreu Grimalt – 662 366 232

SOBRE LA XARXA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL – EAPN ILLES BALEARS

EAPN-Illes Balears, formada per **23 entitats**, és una organització democràtica, autònoma, participativa i sense ànim de lucre fundada l'any 2005 amb l'objectiu de **combatre la pobresa i l'exclusió social a la nostra comunitat**, establint mecanismes de relació i coordinació entre les diferents entitats membres que treballen amb persones en risc d'exclusió social i articulant unitàriament la representació i la interlocució davant les distintes administracions, de tal manera que es puguin defensar d'una manera coordinada els interessos generals dels col·lectius vulnerables i facilitar l'actuació de les entitats que formen part de la Xarxa.

ASPAS
FUNDACIÓ

Càritas
Mallorca

JOVENT
SOCIETAT COOPERATIVA

Creu Roja
Illes Balears

@spiral
Infància, joventut i família

Fundació
Deixalles

Fundación
Diagrama

FUNDACIÓ
IRES

FUNDACIÓ
PERE TARRÉS

SJD
Sant Joan de Déu
Serveis Socials · Mallorca

GR
EC
GRUP D'EDUCADORS
DE CARRER I TREBALL
AMB MENORS

intress

METGES
DEL MÓN

Nàim. Projecte Socioeducatiu
Seminari de la Cartel·la de Sant Vicenç de Paul

FUNDACIÓ
PATRONAT
OBRER
1907

Inter
media

projectehome
balears

Soc

Fundació Social
La Sapiència

TreballSolidari

FUNDACIÓ
SERVEIS
DE CULTURA

Pròvivienda
Con las personas,
por la vivienda

EducaClown
Mallorca